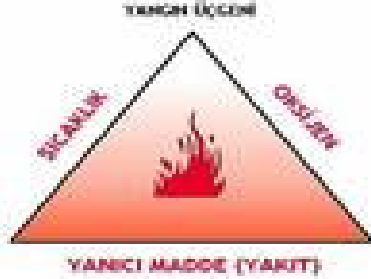

YANGIN NEDİR?

YANGIN : Yanabilen maddelerin, çevresine değişik oranlarda ısı ve ışık yayarak, kontrol dışı yanmasıdır. Yanmanın başlaması ve sürebilmesi için gereken; yanıcı madde (yakıt), yakıcı madde (oksijen) ve tutuşturma (ateşleme kaynağı) uygun koşullarda bir araya gelmesine **yanma üçgeni** denir.

1. YANICI MADDE (Yakıt) : Normal koşullarda katı, sıvı ve gaz halindeki yanabilir maddelerdir. Yanıcı maddeler fiziksel ve kimyasal yapıları gereği farklı yanma özellikleri gösterir.

2. YAKICI MADDE (Oksijen): Soluduğumuz havada yaklaşık %21 civarında bulunan, yanmanın başlaması ve sürmesi için gereken gaz halindeki maddedir.

3. TUTUŞMA ISISI (Ateşleme kaynağı): Yanıcı madde ile yakıcı maddeyi buluşturur tutuşmayı başlatan ateşleme kaynağıdır.

YANGINLAR NIÇİN ÇIKAR ?

Bilgisizlik: Gerek yaşantımızı kolaylaştıran, gerekse üretim sürecinde kullandığımız araç, gereç ve maddelerin yangına neden olabilecek özelliklerini yeterince bilmemekle yapılan hatalar şeklinde özetlenebilir.

Tedbirsizlik - İhmal: Olabilecek tehlikeleri bildiğimiz halde gerekli önlemleri zamanında almamak, ertelemek, yangın koşullarını oluşturacak ortam hazırlamak, uyarıcı bilgiler koymak ve uyarıcılara uymamak.

Dikkatsizlik: Olası tehlikelerin farkına varmamak, ciddiye almamak ya da görmezlikten gelmek .

Kazalar: İstem dışı olaylar sonucu oluşan yangınlar.

Siçrama: Yangınların veya yaralanmak amacı ile yakılan ateşlerin kontrol dışına çıkmasıdır. Piknik ateşleri, anız veya hurda yakmak vb.

Doğa olayları: Yıldırım düşmesi, güneş ışınları, rüzgar ve kıvılcıklar, çürüme gibi bir çok neden yangın başlangıçları olarak düşünülebilir.

Sabotaj: Zarar vermek amacı ile çıkarılan yangınlardır.

YANGINLARA NEDEN

- Sigara izmaritlerini ve kibrit çöplerini rasgele atmayalım, atanları uyaralım.
- Her türlü uyarı ve yasaklamalara uyalım, uymayanları uyaralım.
- Kültablarını, kağıt sepeti vb. yanıcılar bulunan kaplara asla boşaltmayalım.

Yanan sigaranın ucunda 780 °C, kibritin ucunda 470 °C ısı vardır.

- Yağ döküntüleri yanmaya uygun zemin yaratırlar bunlara müsaade etmeyelim.

Yangın nedenlerinin başında sigara geldiğini unutmamalıyım.

- Elektrik tesisatlarını, projesine ve standartlara uygun malzemeden, yetkili kişilere yaptırılmalı.
- Elektrik hatlarında çoklu prizlerle kapasitesinin üzerinde enerji almayalım.
- Asla arızalı, gevşek fiş, çıplak kablo kullanılmamalı.
- Kullandığımız uzatma kablolarını sık sık kontrol edelim ve ıslak zemine yaymamalıyım.
- Elektrik trafo ve panolarının önünü asla kapatmamalıyım.
- Isıtıcı ve ısı yayıcı donanım yakınına, yanıcı maddeler koymamalıyım.

Elektrik hissedildiğinde geç kalınmıştır.

- Kimyasal maddeleri özelliklerine göre, ayrı ve güvenlik formlarına uygun reaksiyona neden olmayacak şekilde depolayalım.
- Kolay buharlaşan maddeleri günlük kullanım miktarından fazla çalışma alanlarında bulundurmamalıyım. Ortamda yanabilir karışım oluşmasını önleyelim.
- Yanıcı, parlayıcı kimyasallarla çalışılan ortamda;
  - * Yeterli topraklama ile statik elektriği önleyelim.
  - * İnsan vücudu için topraklama sistemi kullanalım.
  - * Tüm elektrik ekipmanlarını kapalı sistem yapalım.
  - * Bu tip ortamlarda cep telefonu vb. manyetik alan oluşturan araçlar kullanılmamalıyım.
- Yanıcı maddeler bulunan ortamlarda, gerekli önlemleri almadan asla taşlama ve kaynak gibi kıvılcım vb. çıkaracak çalışmalar yapmamalıyım. (boya, tiner, sprey tüp. vs.)
- Ateşli çalışma yaptığımız ortamlarda muhakkak emniyet için yangın tüpü ve yangın battaniyesi bulundurulmalıdır.

OLMAMAK İÇİN

- Çevreden gelecek tehlikelere karşı önlem alalım..
- Havadan ağır gaz(LPG) ve gazlaşabilen sıvıların bulunduğu ortamlarda; zeminden algılama ve havalandırma, havadan hafiflerde ise(doğalgaz) tavadan algılama ve havalandırma yapalım.
- Tank vb. kapların çevresinde 5 m.'den yakın çukur, kanal vb. olmamasına özen gösterelim.
- LPG vb.gaz tank ve kaplarını ısıdan koruyalım, olası yangın tehlikesine karşı uygun söndürme cihazı bulunduralım.
- Gaz kokusu algılanan ortamlarda kıvılcım çıkarıcı vb. ateşleyici davranışlarda bulunmamalıyım.
  - * Öncelikle gaz kaçağını önleyelim.
  - * Yeterli havalandırma yapalım.
- Gaz tüplerini çarpmalardan koruyalım.
- Asla yan yatırmamalıyım.
- Tüplerin çevresinde ısıyı tüplere yansıtacak malzeme bulundurmamalıyım.
- LPG gaz ocaklarında her zaman önce tüp dedantörünü, sonra ocak düğmesini kapatalım.
- Gaz dedantör, vana ve nakil hatlarını kaçaklara karşı sık sık köpüklerle kontrol edelim. Asla ateş kullanmamalıyım.
- Doğalgaz, LPG ve oksijen gazı kaçaklarını ihmal etmeyelim. Vanalarını kapatıp, ilgili yerlere bilgi verelim.

GAZ KAÇAKLARINDA KÜÇÜK İHMALLER BÜYÜK TAHRİPLERE, TELAFİ EDİLEMEZ SONUÇLARA NEDEN OLABİLİR, ÖNLEM EK ÖDEMEKTEN DAHA UCUZDUR.

YANGIN SINIFLARI VE SÖNDÜRME MADDELERİ

YANICI MADDE CİNSİ	SINIFI	UYGUN SÖNDÜRME MADDESİ
KATI	A	KURU KİMYASAL TOZ SU
SIVI	B	KURU KİMYASAL TOZ KÖPÜK KARBONDİOKSİT HALON ALTERNATİFİ GAZLAR
GAZ	C	KARBONDİOKSİT SU
METAL	D	ÖZEL METAL TOZU

* Kaynak: TS EN 2 standardı

ARME İstisnai Eğitim ve Danışmanlık Hiz. Ltd. Sti.
Alemdar Mah. Bikkilyerdu Sok. No:1 D:7/8 Sultanahmet/İstanbul
T:0212 519 86 30 F:0212 5198633 E:info@armetr.com www.armetr.com

YANGIN ANINDA YAPILACAKLAR

1. Telaşlanmayınız.
2. Bulduğunuz yerde yangın ihbar düğmesi varsa basınız ve bağıarak çevrenize haber veriniz.
3. Güvenliğe haber veriniz.

(TEL : 2222)

- Yangın yerinin adresini en kısa ve doğru şekilde bildiriniz.
  - Mümkünse yangının cinsini de (bina, akaryakıt, fabrika, moturlu vasıta vb.) belirtiniz.
4. Yangını çevrenizdekilere ve ilgililere haber veriniz.
Yangına ilk müdahale çok önemlidir.
  5. İtfaiye veya destek gelinceye kadar, araç gereçle yangını söndürmeye çalışınız.
  6. Yangının yayılmasını önlemek için kapı ve pencereleri kapatınız.
  7. Görevliden başkasının yangın sahasına girmesine engel olunuz.
  8. Bunları yaparken kendinizi ve başkalarını tehlikeye atmayınız.
  9. Gerektiğinde yangın yerinden uzaklaşınız.

YANGIN TALİMATI

P.A.S.S.

PİMİ ÇEK _____

ATEŞE YÖNELT _____

SIK _____

SÜPÜR _____

1. YANGINI İHBAR EDİN

---

2. YANINIZDA BİR ARKADAŞINIZI ALARAK MÜDAHALE EDİN

---

3. YANGIN SÖNMEYİŞE, EN YAKIN ÇIKIŞ KAPISINDAN BİNAYI TERK EDİN

---

4. TOPLANMA ALANINA GİDİN VE RAPOR VERİN

Mekanı terkederken kapıyı kapatın

5

YANLIŞ

Rüzgara karşı durmak.

Yanan yere üstten ve arkadan müdahale etmek.

Yukarıdan damlayan yanıcı ve parlayıcı maddelere, aşağıdan müdahale etmek.

Yangın anında söndürme cihazlarını boşaltıp peşpeşe kullanmak

Yangın mahallini terketmek.

Kullanılmış yangın söndürme cihazlarını, kullanılmamışlarla bir araya koyup karıştırmak veya kullanılmamış gibi yerine asmak.

1. Cihazı yangın yerine getiriniz, rüzgarı arkanız alınız.
2. Ateşe mümkün olduğunca yaklaşınız.
3. Tetik mekanizmasını kilitleyen pimi çıkartınız veya karbondioksit tüpünün valfini sola doğru çevirerek açınız.
4. Tetiğe sonuna kadar basarak çıkan gazı veya tozu yangının olduğu yere doğru püskürtünüz.
5. Yangını ön taraftan arkaya doğru söndürünüz.
6. Yangını söndüğü emin olmadan terk etmeyiniz.
7. Tozlu cihazları, toz bitene kadar boşaltınız.

YANGIN TEDBİRLE ÖNLENİR

YANGINI; başlangıçta, uygun söndürücü ile, doğru yöntemle siz söndürürsünüz.

YANGIN İŞYERLERİNDE, EVDE, TAŞITLARDA ve YAŞANTIMIZIN HER ALANINDA KARŞILAŞACAĞIMIZ TEHLİKELERDENDİR. GİDERİLMESİ OLANAKSIZ SONUÇLARA NEDEN OLMAMASI İÇİN GEREKLİ ÖZENİ GÖSTERELİM.

DOĞRU

Rüzgan, istikametine göre arkana al.

Önden tarayarak, yangının çıkış noktası, yani dip kısmına müdahale et.

Damlama veya sızıntı noktasından, yani yukarıdan müdahale et.

Mevcut yangın söndürme cihazlarını aynı anda değişik yönlerden kullan.

Yangının tamamen söndüğüne emin olmadan yangın mahallini terketme.

Kullanılmış yangın söndürme cihazlarını Diğerlerinden ayırarak, dolun ve bakımı sağlamak.

İZMİR DEMİR ÇELİK SAN. A.Ş.

YANGIN GÜVENLİĞİ

(1)

8

Yardımcı Tesisler ve Teknik Emniyet Müdürlüğü
İ.S.G. Bülten No : 3